

“ A kislányok királynó, a kisfiúk sárkányölő vitézt rajzolni, nem kellene később sem alább adniuk az életben. ”

Styling: Somogyvári Dóra; haj: Fülöp Zsófi; piros ruha és türkiz sál: MAX&CO. (Budapest, MOM Park fsz.); nyakláncok: MAX MARA WEEKEND (Budapest, 1051 Dorottya u. 3.); öv: BAGATT (Mammut 1. fsz.); hosszú zöld ruha és a papucs: H&M Conscious Exclusive kollekcio

SZÖVEG –
SZÁM KATI

KÉPEK –
EMMER LÁSZLÓ

SOROZAT –
KÉPMÁS

KÉT LÁBBAL A MESÉK ÖSVÉNYÉN

Engedjék meg, hogy személyes vallomással kezdjem, még ha nem is elegáns egy interjút így bevezetni, de tudom, hogy interjúalanyom nem fog emiatt neheztelni. Sokszor szembesülök a számomra érthetetlen kérdéssel: gyerek vagy karrier? Mintha a kettő egymástól független valóság lenne, nem pedig egyetlen út két oldala, amelyen egyik lábammal a hivatás mérföldköveire, másikkal a magánélet állomásaira lépkedhetek, és az egyikre támaszkodva, onnan ellendülve jutnék előre a másikig. Szeretem ezt az utat, és el sem tudom képzelni, hogy féllábbal ugráljak az útszélen. Mindezt ez a beszélgetés tette számomra újra nyilvánvalóvá. *Kecskés Karina* színésznővel, drámapedagógussal, meseterapeutával és édesanyával beszélgettem.

◆ – **Az anyaság hogy hatott a színészi pályádra?**

– A gyerekeim születése előtt volt egy hiányérzetem a szakmai életemen belül, pedig kaptam elismeréseket, és a filmes és színházi munkáknak köszönhetően volt egyfajta sztárlétem is. Amikor megszületett a lányom, megszűnt a munkaviszonyom, és talán ez a trauma is lökött engem valami más felé. A semmiből kellett felelősségteljes anyaként újjászületnem, és megtalálnom, hogy ki vagyok én, milyen utat járok, és milyen példát szeretnék a gyerekeimnek mutatni. Akkor keresett meg a Baltazár Színház vezetője, Elek Dóra, akinek a társulatában nagyon tehetséges értelmi sérült emberek játszanak. Ezekről az erős egyéniségektől rengeteget tanultam a színjátszásról is.

Egy színházi társulatban, ha elesett vagy, gondokkal küzdesz, máris mindenki erről pletykál, rossz esetben vissza is élnek vele. A kívülről épnek tűnő emberek között rengeteg lelki sérült és lelki fogyatékos bújik meg. A baltazárosok ránézésre mások, >

de a lelkük egészséges, számukra az számít valódi értéknek, hogy ki vagy valójában, nem a társadalmi rang, hatalom vagy anyagi háttér. A baltázárosok közt nem kell álarcot viselnem, tiszta szívű, nyitott, konvencióktól mentes emberek. Manapság a tehetséget és az imázst nehéz szétválasztani. Azt is a baltázárosoktól tanultam meg, hogy merjek hinni és bízni abban, hogy egyedi és megismételhetetlen vagyok, ahogy minden ember, és az alázatosság tud ragyogni. Szívesen játszanék filmekben és színházi darabokban, vágyom rá, hogy megmutassam, mit gondolok és hol tartok.

– Előtte nem mertél ragyogni?

– Nagyon fiatalon, 18 évesen kerültem a Színművészetre, úgy, hogy sem a családban, sem az ismerőseim közt nem volt szakmabeli. Egy ártatlan, butuska kislány voltam. Zsámbéki Gábor azt mondta nekem, az életnek át kell gázolnia az emberen ahhoz, hogy fejlődni tudjon. Nagyon akartam tanulni. Az a tiszta létezés, amit a gyerekek mellett tanultam, átfordította a rejtett sebezhetőségemet erőssé. Az anyaság megmutatta, hogy erős vagyok, és bátorra is tett. Amióta ők vannak, magamért is kiállok, jobban merek konfrontálódni, hiszen a tetteimmel el kell tudnom majd számolni nekik. Van bennem azóta egy erős szolgálat is. Az első gyerekem hozta a Baltazár Színházat, a második vezetett a mesék ösvényére. Kerestem a saját pozitív emlékeim között a kapaszkodókat, hogyan vezethetném be őket a világ kapuján. Gyerekkorom kazettás magnón hallgatott meséi és anyukám diavetítései voltak ilyenek. Amikor beleolvastam *Boldizsár Ildikó* meseterápiás könyvébe, rájöttem, hogy a mesék egy szellemi utat jelölnek ki az életben, továbblendítik az elakadásaimat. Felismertem, hogy nekem ezzel dolgom van.

– Gyerekkorodban mi volt a kedvenc meséd?

– A Béres Ilona hangján hallgatott „Naphajú királylány”, Pilinszky János meséje, amiről ma már tudom, hogy egy Fehérlófia-átirat. Hát, igen, az életemben én is sokszor elaludtam, nem voltam éber, és megfosztottak jó párszor az aranyhajamtól és az aranyalmáimtól. De a Hamupipőkével is dolgozom, Ildikó tanácsára keresem, hogy hol vagyok a saját életemben mint hercegnő, és ki az én párom a táncban. És ez nem feltétlenül a párkapcsolatra vonatkozik.

– De a te párod valóban társ az ügyeidben is, hiszen a mélyszegénységben élő csángó gyerekek közé miattamentél el, nem?

– Inkább új kapukat mutatott, amin én beléptem. Ő orvosként járt mélyszegény falvakba és Csángóföldre gyógyítani, és mondta, hogy sok ott a gyerek, akiknek én értem a nyelvét, jó lenne, ha megnézném őket. Egyedül nem merem belevágni, de barátaim mellém álltak, és öt éve elindult a *Derék Jankó csángó meseterápiás táborunk*. Majd elkészítettem a meseterápiás CD-t, a Mesékbe zárt titkokat is.

– Sokan inkább bezárkóznak a gyerek születése után, szinte ösztönösen védve őket mindentől. Téged viszont az anyaság mintha kinyitott volna. Például viszed magaddal a gyerekeidet a nehéz sorsú csángó gyerekek közé.

– Szeretném, ha a gyerekeim ki tudnának teljesedni, miközben bármit megtennék azért, hogy amikor majd szenvedniük kell, átvegyem a fájdalmukat, ami persze lehetetlen. Azon dolgozom, hogy élettapasztalatom által majd egy jó hamuban sült pogácsával bocsássam őket újtukra, amiben benne van, aminek lennie kell. A csángó utak számukra élmények, személyiség- és jellemformáló lehetőségek. Szeretnek nyaralni a tengerparton is, mondjuk három napig, de egész évben arra várnak, mikor megyünk Csángóföldre.

– Hogyan tudják feldolgozni a velük egykorúak nyomorát és nehéz életét?

– Úgy, hogy amikor például otthon elfogy a nutella, és a lányom nyafogni kezd, megkérdezem tőle, hogy „Emlékszel *Mimire*, aki reggel ötkor már feji a tehenet?” De a hétköznapi életünkben a mesék is nagyon sokat segítenek. A mese egy közös világ, ahova bármikor be tudunk lépni, és a szimbolikus kódokkal tudunk beszélgetni és nevelni egymást. Ha félelmeik vannak, elővesszük a bátorság-meséket, mélypontoknál a pokolból kivezető mesei képeket, éppen, ami kell. A csángó gyerekek a mesék archaikus világában élik hétköznapijukat, egy régmúlt képi nyelven beszélnek, a gyökereikhez erősen kötődnek, a zene számukra népzene, a mozgás néptánc.

A mélyszegénységben élő gyerekek hamar felnőttek lesznek, nincs meg az életükben a játék ideje. Vagy dolgoznak, vagy tanulnak. A természet számukra nem rejt szépséget vagy szórakozást. A mi gyerekeink tanítják az ottaniakat arra, hogy az őket körülölelő

világ varázslatos, égis éró fák és csobogó patakok között élnek, hogy a kismalacokhoz vagy a pocsolýából kifogott békához lehet szeretettel, tisztelettel és kíváncsisággal fordulni. Ezzel más megvilágításba helyeződik az életük helyszíne, mindaz, ami eddig csak a munkaterületük volt. Ezek a kicsik nagyon távol vannak az élményektől.

Az egyikük, amikor hatévesen nevelőotthonba került, nem tudta használni a kanalat, mert soha nem evett meleg ételt. Mimi, akiről beszéltem, öt hetet élt nálunk egy nyáron, a családdal, ahova mentünk, jött velünk, a Balatonhoz, a Tiszához, a bevásárlóközpontba. Nagyon elszánt voltam, mégis iszonyú nehéz volt. Mintha Mauglit vagy Kaspar Hausert hoztuk volna haza. Az öccsét agyonnyomta az alkoholista anyja az ágyban, háromévesen öt tetűben, ötvarban, kakiban elhozták az apukájához, aki pálinkával itatta, majd meghalt, amikor öt éves volt. Akkor árvaházba került, tízévesen pedig az idős, rokkant nagyszülők vették magukhoz.

– Könnyen megtaláltad a hangot az ottani gyerekekkel és felnőttekkel?

– Sajnos az ottani történetekben alig vannak felnőttek, csak pár elszánt tanító. Ezeknek a gyerekeknek az anyja általában kivándorolt Spanyolországba dolgozni, őket a beteg, sérült nagyszülőkre bízták. A moldvai csángók rosszabb helyzetben vannak, nincsenek erős közösségeik, mint a gyimesieknek, a gyerekek alig használják a csángó anyanyelvüket. Belépsz a tyúkszaros udvarról a vályogházba, amin talán ablak sincs, és odabent akkora plazmatévé fogad, mint a fél fal. Ezek a gyerekek megkapják a fogyasztói társadalom szemetét, de nincs mögöttük család, megtartó közösség. Semmi másra nem vágnak, mint mobiltelefonra, márkás cipőre és arra, hogy tizenöt éves lányként kifessék magukat. Erős a hitük, de nem hallgathatnak misét magyarul, mert ha az anyanyelvükön beszélnek, a románul beszélő pap kiátkozza őket. Évek alatt szelídítettük meg őket, ahogy a kis herceg a rókáját. Olyan felnőttképet kapnak tőlünk, amiben nincs részük, mindent együtt csinálunk, úgy bánunk velük, mint a saját gyerekeinkkel, meghallgatjuk a kérdéseiket, odafigyelünk a bajaikra. Tavalý Pataki Éva, Jancsó Nyika és Mészáros Márta készített a táborunkról egy dokumentumfilmet „Bármilyen, gazdagít” címmel, a Verzio Nemzetközi Emberi Jogi Dokumentumfilm Fesztiválra is beválogatták. Bízom benne, hogy ez

segít az anyagi hátteret megteremteni a táborhoz, de minden évben épphogy csak összejön a támogatás.

– Sajnos ilyen gyermekorsók nem csak Moldvában vannak. De mit tudsz tenni értük pár hét nyári tábor alatt?

– Nem vagyok ott, amikor fáznak és éheznek, vagy verik őket, de hiszek abban, hogy a jó élmény személyiségformáló. Ha ezeknek a gyerekeknek az életében lesz majd egy olyan pillanat, amikor máshogy döntenek azért, mert találkoztak velünk, akkor megérte. Szeretném a fényt megőrizni a lelkükben.

A saját gyerekeimnél sem kis feladat, hogy a rácsodálkozás kíváncsiságát és a hitet az álmokban meg tudják őrizni. A kislányok királylányt, a kisfiúk sárkányölő vitézt rajzolnak, nem kellene később sem alább adniuk az életben. Én például egyke voltam, és elváltak a szüleim. Bár nagyon szoros a kapcsolatunk velük, és bármikor számíthatok rájuk, nálunk sosem voltak közös ebédek, ahol sokan ülnek körül az asztalt. A legjobb barátnőmnél viszont átélhettem ezt, és tudtam, hogy én is így szeretném csinálni, ha majd családom lesz. Nagyon fontosnak tartom, hogy a hétköznapiakból hogyan lehet ünnepet varázsolni, és megosztani a szüleimmel és a baráti közösséggel. Ezt apukámtól tanultam, ő nagyon kreatív, remek ötletekkel teszi felejthetelenné a pillanatot. Amikor például hozzánk jön, elegánsan öltönybe öltözve, leül a zongorához, és fantasztikus régi számokat énekel.

– Az új kihívások mellett közben azért hagyományos társulattal is játszol a Hatszín Teátrumban.

– Szívesen játszának többet is, most már, hogy a gyerekeim nagyobbak. Négy éve vagyok az *Edith és Marlene*-ben, amelyet Mészáros Márta rendezett. A darab 30 évet ölel át, az én karakteremben is ott az öregedés, szép feladat, hogy a rövid epizódokban hogyan lehet ezt a folyamatot megmutatni. Például, amikor Piaffal, a testvéremmel összeveszünk, az égre nézve megátkozom, és amikor Piaf temetésén ugyanúgy fölnezek, az atokból a fentiekkel való szeretetkapcsolat lesz.

– A fentiekkel való kapcsolat a te életében is fontos?

– A Teremtő ereje, jelenléte és a hálaérzet sokkal erősebben van jelen az életemben, amióta gyerekeim vannak. Már egy négyéves gyerek is felteszi a kérdést, mi lesz, ha valaki meghal. Ha ateista valaki, akkor is jobb, ha a gyerekeknek elmagyarázza, hogy a halállal nem ér véget

az élet, hanem a földben, virágban, fűben tovább élhet. Szerintem nagyon fontos a gyerekeket a saját lelkükkel összekötni. Karsai Veronika pantomimművésszel van egy iskolai interaktív drámafoglalkozásunk, a „Lélekmadár”, ami pont ebben segíti a 8–11 éves gyerekeket. Ha nem tanulunk meg befelé figyelni, akkor az áldott pillanatok nem tudnak megszületni. A hálaadás, az áhítat felnőttként is bármikor elkezdhető, és a gyerekeknek is meg lehet tanítani.

– Mekkora a gyerekeid?

– Tizenegy, hat- és kétévesek. Egész más kérdések, problémák, megoldások...

– Ebben a mesék nem segítenek?

– Dehogynem, erről szólnak. Számomra leginkább a teremtéstörténetek azok, amelyek segítenek: el kell választani a káoszt a rendtől, a fényt a sötétségtől. Megtalálni, hogy a kapcsolatban mi épít és mi rombol, és eszerint menni tovább. Nem könnyű családban élni, sokat kell érte dolgozni. Úgy tapasztalom, hogy eljön a pillanat, amikor a másik vadidegenné változik, de csak akkor érdemes feladni, ha a két ember már csak rombolja egymást. Illúzióknak tartom, hogy majd másvalakivel könnyebb, jobb lesz, talán egy ideig, de a felismerés elkerülhetetlen.

– Tudod, hogy a fontos ügyeidben mi a következő lépés?

– A Baltazárban Kováts Kriszta rendez egy új darabot, Vörös István írja, ezt kezdem majd próbálni. Az egyik álmom, hogy filmekben forgassak. A másik álmom megvalósulni látszik: Márta István Kapolcskán szervez gyerektábort, hívott, hogy elhozhatnék tíz csángó gyereket, akik még sosem voltak Magyarországon. Elvinném őket a veszprémi állatkertbe, a keszthelyi kastélyba, a sümegi várba, nagyon szeretnék villamosozni, metrózni... A Káli-medencében sok barátomnak van szép nyaralója, otthona, az a vágyam, hogy ők is vendégül lássanak minket. Ettől egészen személyes lenne ez a nyaralás, nemcsak egy táborban élnének, hanem szerető, baráti közegben. Szeretném, ha közösen készítenének egy bemutatót a tábor végén, amiben megmutathatnák magukat. Bárkit szívesen látunk, akik nyitottak arra, hogy velünk legyenek a programokon, kiránduláson, szalonnasütésen... Olyan lenne, mint amikor a saját gyerekeimmel nyaralok, csak tizeddel többen lennének. És szeretek nagyokat álmodni. ♦

AZ ÖRÖM, AMIN OSZTOZUNK, KÉTSZERES ÖRÖM.
A BÁNAT, AMIN OSZTOZUNK, FÉL BÁNAT.

KÖZMONDÁS

